AmCham Moldova
fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

Dlui Anatol ARAPU
Ministru al Finanţelor al Republicii Moldova

Copie: Dlui Iurie LEANCĂ
Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: Dlui Dorin DRĂGUŢANU
Guvernator al Băncii Naţionale a Moldovei

Copie: Dlui Artur GHERMAN
Președinte al Consiliului de Administraţie al Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare

Copie: Dlui Andrian CANDU
Viceprim-ministru,
Ministru al Economiei al Republicii Moldova

Nr. 62 din 26 septembrie 2014

Ref: Racordarea cadrului legal autohton la prevederile Actului privind îndeplinirea obligațiilor fiscale a conturilor străine (FATCA)

Stimate Domnule Ministru,

Din numele Asociației Patronale "Camera de Comerţ Americană din Moldova" (în continuare „AmCham Moldova") venim să Vă asigurăm de înaltele noastre considerațiuni.

Prin această scrisoare intenționăm să aducem contribuția noastră la revizuirea proiectului de lege în vederea implementării şi aplicării „Acordului de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova şi Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru facilitarea implementării prevederilor Actului privind Îndeplinirea Obligațiilor Fiscale a Conturilor Străine" (în continuare „Acord").

Pe de o parte înțelegem raționamentul Ministerului Finanţelor de a asigura onorarea angajamentelor asumate față de partenerii străini, şi anume racordarea cadrului de reglementare autohton în vederea punerii în aplicare a acordului pînă la 31 decembrie 2014. În același timp, subliniem că atingerea acestor scopuri nu scuză mijloacele, nu anulează tehnica legislativă și procedura de urmat în procesul decizional prevăzută de legislația Republicii Moldova. Menționăm că promovarea proiectelor de lege în regim de urgență generează o serie de riscuri precum comiteri de lacune legislative, defectuozități de ordin redacțional. La această etapă ne referim doar la aspecte importante de procedură, fără a expune obiecții privind conținutul Proiectului.

De la inițierea grupului de lucru, în cadrul căruia am fost incluși în calitate de membri, am adoptat o poziție proactivă începînd cu procesul de examinare a opţiunilor de conformare a Republicii Moldova la cerinţele FATCA. În acest sens, reprezentanții AmCham au participat la toate ședințele grupului de lucru, cît şi au adresat o serie de scrisori către autoritățile competente.

În pofida implicării active a AmCham, am constatat cu regret că aceasta a fost exclusă din cadrul procesului de elaborare a prevederilor legale în vederea ajustării cadrului național la prevederile FATCA, fiind radiați

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

din lista membrilor grupului de lucru. Am aflat despre existența proiectului de lege menționat mai sus spre finalul termenului limită prevăzut în scrisoarea Ministerului Finanţelor nr. 16/04 – 765 din 15.09.2014, nereușind a ne expune opinia în termenul prevăzut în adresarea respectivă. Prin urmare, considerăm inadmisibilă practica neglijării normelor clare stipulate în Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

În continuare, dorim să înaintăm o serie de comentarii de ordin tehnic şi redacțional, menite să îmbunătățească proiectul de lege precitat.

1. **Art. 226, alin. (8), Legea nr. 1163-XIII din 24.04.1997**
   Se recomandă menționarea expresă a calificativului citației: *„citație bancară”.* Or conform art. 226 alin (1), citația reprezintă un înscris în care persoana este invitată la organul fiscal ca să depună documente sau să prezinte alt gen de informație, relevante pentru determinarea obligației fiscale. Pe cînd citația bancară reprezintă o cerere specifică, adresată în scris instituției financiare din partea Serviciului Fiscal de Stat.

2. **Art. 26, alin. (4), Legea nr. 550-XIII din 21.07.1995**

a. Se propune următoarea redacție a alineatului respectiv:
   „Băncile, înregistrate ca instituții financiare participante conform Acordului de cooperare între Guvernul Republicii Moldova şi Guvernul Statelor Unite ale Americii privind facilitarea implementării prevederilor Actului privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA), îşi rezervă dreptul în raport cu clienții relevanți FATCA, care nu dau consimțământul privind transmiterea datelor aferente FATCA şi nu oferă formularul W9 sau W8, după caz, de a:
   a) refuza deschiderea conturilor bancare noi;
   b) *închide conturi bancare.”*

b. Recomandăm definirea noțiunilor de *„Act privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA)”, „instituții financiară participantă FATCA”*, *„clienți relevanți FATCA”*, *„date aferente raportării clienților relevanți FATCA”*.

   Comentarii şi argumentări:
   Conform prevederilor Acordului, cît şi a contractelor individuale încheiate între instituțiile financiare participante şi Guvernul SUA, premergător încheierii relațiilor comerciale între clientul existent care nu dă consimţământul pentru transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal şi bancă, ultima este obligată să raporteze astfel de informații pe o bază agregată către serviciul fiscal american. Ulterior, în caz că autoritatea locală competentă nu reușește în termeni rezonabili să transmită către serviciului fiscal american informația relevantă FATCA vis-a-vis de un deținător de cont ce nu şi-a dat consimţământul, banca are dreptul de a închide contul respectiv, sau de a aplica 30% reținere la sursă la indicația autorității americane.

   Tot la acest aspect, dorim să menționăm că nu este clar cum va proceda banca cu clienții recalcitranți FATCA care au obligații contractuale față de bancă, sau dețin conturi curente ce sunt sechestrate / suspendate.

3. **Art. 31, alin. (4), lit. k), Legea nr. 407 - XVI din 21.12.2006**
   Se recomandă înlocuirea conjuncției „de” cu „pentru”.

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

Comentarii şi argumentări:
Asigurătorii / reasiguratorii nu au atribuţii de stabilire a cerințelor de raportare stabilite în cadrul unor acorduri internaționale.

4. **Art. 31, alin. (4), lit. l), Legea nr. 407 - XVI din 21.12.2006**
Se propune expunerea în următoarea redacție:
„l) să prelucreze datele cu caracter personal in conformitate cu Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal."

Comentarii şi argumentări:
În sensul art. 3 din Legea nr. 133 din 08.07.2011, noțiunea de prelucrare a datelor cu caracter personal incorporează o serie mai largă de operațiuni inclusiv cele de colectare, stocare şi utilizare a datelor cu caracter personal.

5. **Art. 9, Legea nr. 280 – XV din 22.07.2004**
Se sugerează excluderea art. V, din proiectul de lege.

Comentarii şi argumentări:
În conformitate cu prevederile art. 20 din Legea nr. 780 din 27.12.2001, nota informativă anexată la proiectul de lege vizat stipulează condiţiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării cadrului legal autohton la prevederile Acordului.

Conform proiectului de Acord, companiile de microfinanțare nu necesită înregistrarea ca instituție financiară participantă FATCA. Mai mult ca atît respectarea prevederilor tratatelor internaționale este asigurat prin mecanismul ratificării. Se are în vedere, că ratificarea unui tratat implică în sine prioritizarea prevederilor tratatelor la care Republica Moldova este parte, nefiind necesară specificarea acestui lucru în fiecare lege în parte.

<u>În lumina celor expuse mai sus, nu se fundamentează necesitatea amendării Legii cu privire la organizațiile de microfinanțare.</u>

6. Se propune completarea proiectului de lege cu un nou art. VI după cum urmează:
„Art. VI. Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011 (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175) se modifică şi se completează după cum urmează:
Articolul 5 alineatul (5) litera b) se completează în final cu textul „,sau tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.".

Articolul 32 se completează cu alineatul (3^1), după cum urmează:
"3^1) prin derogare de la alin. (3), transmiterea datelor cu caracter personal poate fi efectuată în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.".

Comentarii şi argumentări:
În raportul „Grupului de Lucru în Materie de Protecția Datelor prevăzut la Articolul 29"[1] cu privire la evaluarea compatibilității Directivei Europene 95/46/EC cu privire la protecția datelor cu caracter personale cu prevederile FATCA se subliniază că, ţinînd cont de iminența impunerii sancțiunilor, cum

[1] Grupul de lucru a fost înființat în 1996 (prin articolul 29 din Directiva 95/46/CE), având un caracter consultativ și fiind format din reprezentanți ai autorităților naționale de supraveghere a protecției datelor (DPA), ai Autorității Europene pentru Protecția Datelor (AEPD) și ai Comisiei.

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

ar fi cea de 30% reținere la sursă sau închiderea contului, titularul va oferi consimţământul, în acest caz nu se respectă caracterul liber şi benevol al consimțământului, așa cum este definit în Articolul 2 (h) din aceeași directivă.[2] Ulterior, grupul de lucru susține că exercițiul cu privire la transmiterea automată a datelor cu caracter personal, fără consinţământul titularului nu contravine art. 7 al Directivei Europene 95/46/EC, în cadrul căreia sunt stipulate o serie de circumstanțe în care este posibilă procesarea datelor cu caracter personal fără consimţământul subiectului de date.

7. Se propune ca sintagma „acorduri internaționale" să fie înlocuită cu textul „tratate internaționale".

Comentarii şi argumentări:
Recomandarea are drept scop racordarea terminologiei la prevederile Legii nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Adițional, dorim să remarcăm faptul că proiectul de lege nu conține prevederi ce ar permite instituțiilor financiare participante FATCA de a implementa procedura de taxare a clienților recalcitranți, în sensul Acordului şi a contractului individual semnat cu Autoritatea Fiscală Americană.

În speranța unei colaborări fructuoase pe viitor, ne exprimăm disponibilitatea pentru detalierea comentariilor şi recomandărilor adresate.

Cu deosebită considerațiune,

Mila Malairău

Director Executiv
AP „Camera de Comerț Americană din Moldova"

[2] Alineatul 10.4, Scrisoarea oficială a WP29 către Directorul General al Direcției Generale Impozitare și Uniune Vamală, 21.06.2014 (sursă: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/other-document/files/2012/20120621_letter_to_taxud_fatca_en.pdf)